

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: VS00037152

Datum odločbe: 17.07.2020

Opravična številka II.stopnje: VSC Sodba Cpg 80/2019

Senat: mag. Rudi Štravs (preds.), Jan Zobec (poroč.), dr. Ana Božič Penko, mag. Matej Čujovič, dr. Mateja Končina Peternel

Področje: STEČAJNO PRAVO

Institut: stečajni postopek - prodaja nepremičnine v stečajnem postopku - razveljavitev prodajne pogodbe - zakonita predkupna pravica - kršitev predkupne pravice - nedobrovernost - dopuščena revizija

Zveza: ZFPPIPP člen 342, 342/5

Jedro

Določbo petega odstavka 342. člena ZFPPIPP mora sodišče spregledati samo v izjemnih primerih. To so primeri, ko bi njena uporaba pomenila varstvo zlorabe postopka. Vendar je nedobrovernost sama po sebi za to še premalo. Podana mora biti kvalificirana nedobrovernost, tj. zlonamernost obeh – stečajnega upravitelja (kot zastopnika stečajnega dolžnika) in kupca; podan mora biti dejanski stan namernega izigravanja predkupnega upravičenca.

Izrek

I. Revizija se zavrne.

II. Tožeča stranka sama krije svoje stroške revizijskega postopka.

III. Tožeča stranka mora drugemu tožencu povrniti njegove stroške revizijskega postopka v višini 732 EUR v roku 15 dni od vročitve te sodbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od poteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti.

Obrazložitev

Dosedanji potek postopka

1. Sodišče prve stopnje je razveljavilo prodajno pogodbo, sklenjeno 23. 5. 2014 med prvim in drugim

tožencem, ter ugotovilo, da je vknjižba solastninske pravice do 1/2 na nepremičninah, ki so bile predmet te pogodbe, na drugega toženca neveljavna in da se vzpostavi prejšnje zemljiškoknjižno stanje z izbrisom solastninske pravice drugega toženca in ponovnim vpisom lastninske pravice prvega toženca. Prvemu tožencu je naložilo, naj s tožnico sklene prodajno pogodbo pod enakimi pogoji kot v razveljavljeni pogodbi. Tožencema je naložilo povračilo pravnih stroškov tožnice.

2. Sodišče druge stopnje je ugodilo pritožbi drugega toženca in sodbo sodišča prve stopnje spremenilo tako, da je tožbeni zahtevek v celoti zavrnilo. Tožnici je naložilo povračilo pravnih in pritožbenih stroškov tožencev.

3. Na podlagi sklepa Vrhovnega sodišča II DoR 529/2019 z dne 21. 11. 2019 je tožnica zoper sodbo sodišča druge stopnje vložila revizijo, v kateri zatrjuje bistvene kršitve določb postopka in zmotno uporabo materialnega prava. Revizijskemu sodišču prvenstveno predlaga, da izpodbija sodbo spremeni tako, da pritožbo drugega toženca zavrne in potrdi sodbo sodišča prve stopnje; podrejeno pa predlaga razveljavitev sodbe sodišča druge stopnje in vrnitev zadeve temu sodišču v novo sojenje. Priglaša revizijske stroške.

4. Revizija je bila vročena tožencema. Nanjo je odgovoril drugi toženec in predlagal njeno zavrnitev ter priglasil stroške revizijskega postopka.

Dejanski okvir spora

5. V postopku so bila ugotovljena naslednja bistvena dejstva:

- Tožnica je solastnica do 1/2 parcel št. 825/3, 825/17 in 1140/56, vse k. o. Lastnik druge solastniške polovice je prvi toženec, njen mož, ki je v postopku osebnega stečaja. Njegova solastniška polovica je bila v stečajnem postopku predmet prodaje.

- Po več neuspešnih javnih dražbah se je na podlagi sklepa stečajnega sodišča St 1358/2008 z dne 22. 1. 2014 prodaja premoženja stečajnega dolžnika začela z nezavezujočim zbiranjem ponudb zaradi prodaje na podlagi neposrednih pogajanj. Stečajni upravitelj je 17. 2. 2014 na portalu AJPEŠ objavil javno vabilo k dajanju nezavezujočih ponudb.

- 23. 5. 2014 je bila sklenjena prodajna pogodba med prvim tožencem kot prodajalcem in drugim tožencem kot kupcem. Stečajno sodišče je s sklepom z dne 2. 6. 2014 podalo soglasje k sklenitvi te pogodbe.

- S sklepom z dne 4. 7. 2014 je stečajno sodišče ugotovilo, da je bila kupnina v celoti plačana, odredilo izročitev kupljene nepremičnine v korist drugega toženca in ugotovilo, da so izpolnjeni pogoji za izvedbo kupoprodajne pogodbe v zemljiški knjigi, ter odredilo, da se po pravnomočnosti sklepa po uradni dolžnosti pri prodanih nepremičninah vpiše bremen prosta lastninska pravica na ime in v korist drugega toženca.

- Prodajna pogodba ni bila sklenjena z zakonsko določeno vsebino, tj. pod odložnim pogojem, da predkupni upravičenec ne bo uveljavljal predkupne pravice, in pod razveznim pogojem, ki se uresniči, če predkupni upravičenec uveljavi predkupno pravico.

- Stečajni upravitelj tožnici kot predkupni upravičenki ni poslal pogodbe in je ni pozval k uveljavljanju predkupne pravice ter je ni opozoril, da bo njena predkupna pravica prenehala, če je ne uveljavi.

- Stečajni upravitelj in kupec se pred prodajo nepremičnin nista poznala ter se tudi nista kakor koli dogovarjala; stečajni upravitelj je s kupcem vzpostavil stik šele po nastanku zapletov ter po vpisu pravic v zemljiško knjigo.

- Stečajni upravitelj A. A. je bil v zvezi s sklenitvijo te pogodbe pravnomočno spoznan za krivega storitve kaznivega dejanja nevestnega dela v službi po 258. členu kazenskega zakonika (v nadaljevanju KZ-1), za kar mu je bila izrečena pogojna obsodba ter varnostni ukrep prepovedi opravljanja dolžnosti stečajnega upravitelja za dobo enega leta. Iz kazenske sodbe izhaja, da je zavestno kršil določbe prvega odstavka 347. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP) v zvezi s tretjim odstavkom 66. člena Stvarnopravnega zakonika (v nadaljevanju SPZ) in tretjim odstavkom 347. člena ZFPPIPP, kljub temu da je vedel, da je oškodovanka solastnica nepremičnine in zakonita predkupna upravičenka. Stečajni upravitelj se je zagovarjal, da je na podlagi predhodnih konkludentnih ravnanj predkupne upravičenke na javnih dražbah in njene trajne nelikvidnosti v času prodaje predmetne nepremičnine sklepal, da predkupne pravice ne bo uveljavljala.

Odločitev sodišč nižjih stopenj

6. Sodišče prve stopnje je zavzelo stališče, da gre v obravnavani zadevi za izjemen položaj, ko je treba tožnici zagotoviti pravno varstvo kljub načelni zakonski prepovedi uveljavljanja takih zahtevkov, kot jih tožnica uveljavlja v tej pravi in ki bi lahko posegli v pravice, ki jih pridobi kupec s sklenitvijo ali izpolnitvijo prodajne pogodbe (peti odstavek 342. člena ZFPPIPP). V konkretnem primeru namreč ni šlo zgolj za nepravilnosti v postopku prodaje premoženja stečajnega dolžnika, temveč za zlorabo postopka, na kar kaže okoliščina, da je bil stečajni upravitelj zaradi sklenitve te konkretne pogodbe obsojen za kaznivo dejanje nevestnega dela v službi. Tožnici je bila odvzeta možnost uveljavljanja predkupne pravice pri prodaji predmetne nepremičnine, hkrati pa v stečajnem postopku ni imela nobene možnosti uveljavljanja pravnih sredstev. Če bi ji odrekli sodno varstvo še v tem postopku, bi to imelo protiustavne posledice, zato sodišče določbe petega odstavka 342. člena ZFPPIPP ni uporabilo in je v koliziji pravic (resda dobrovernega) kupca nepremičnine in predkupne upravičenke dalo prednost slednji ter sporno pogodbo razveljavilo.

7. Sodišče druge stopnje pa je menilo, da kršitev določb ZFPPIPP o pravilih za prodajo premoženja, ki je predmet predkupne pravice, na škodo tožnice kot predkupne upravičenke še ne pomeni zlorabe postopka. Tudi iz obsodilne kazenske sodbe zoper stečajnega upravitelja ne izhaja, da je namerno kršil ZFPPIPP z namenom povzročiti škodo tožnici, temveč je na podlagi predhodnih ravnanj predkupne udeleženke na javnih dražbah ter njene lastne trajne nelikvidnosti sklepal, da predkupne pravice ne bo uveljavljala. Očitati mu je torej mogoče neskrbno, malomarno ravnanje, ne pa zlorabe postopka. Hkrati je bilo ugotovljeno, da drugi toženec ni poznal stečajnega upravitelja in nanj ni vplival niti ni imel špekulativnih namenov, temveč je ravnal v skladu s sklepi upravitelja in sodišča. Čeprav kupec ve za obstoj predkupnega upravičenca, v stečajnem postopku ni dolžan nadzirati ravnanj stečajnega upravitelja, niti nima nobenih dolžnosti do predkupnega upravičenca.

Dopuščeno revizijsko vprašanje

8. Po določbi drugega odstavka 371. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) revizijsko sodišče preizkusi izpodbijano sodbo samo v tistem delu in glede tistih konkretnih vprašanj, glede katerih je bila revizija dopuščena.

9. Revizija je bila dopuščena glede pravnega vprašanja, ali je bila v okoliščinah konkretnega primera pravilno

uporabljena določba petega odstavka 342. člena ZFPPIPP.

10. Ker je bila revizija dopuščena le glede tega vprašanja, so vsa ostala vprašanja, ki jih v reviziji načenja revidentka, neupoštevna. Revizijsko sodišče se zato ni ukvarjalo z revizijskimi očitki o sodbi presenečenja; o tem, da je sporna prodajna pogodba nična, ker da v njej ni klavzule, da je sklenjena pod odložnim pogojem, da predkupni upravičenec ne bo uveljavil predkupne pravice, in pod razveznim pogojem, ki se uresniči, če predkupni upravičenec uveljavi predkupno pravico; nadalje s trditvami, da je pogodba nična zaradi nedopustnega predmeta in nedopustne podlage, da je bila dejanska vrednost predmeta prodaje 134.000 EUR ter da je kar nekajkrat presejala kupnino (17.000 EUR), kar da kaže na "sumljive okoliščine"; prav tako ne z revidentkinim sklicevanjem na nove dokaze o nedobrovernosti drugega toženca ter končno z očitki o kršitvah postopka zaradi zatrjeване kršitve vezanosti na obsodilno kazensko sodbo in neobrazloženosti.

Povzetek navedb strank v revizijskem postopku

Revizijske navedbe

11. Neposredno v zvezi z dopuščenim revizijskim vprašanjem revidentka navaja, da je zmotno stališče sodišča druge stopnje, da kaznivo dejanje nevestnega dela v službi, ki je bilo storjeno zavestno in s kršitvijo jasnih zakonsko opredeljenih dolžnosti iz ZFPPIPP, SPZ in Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju OZ), ne pomeni zlorabe stečajnega postopka in namernega škodovanja pravicam tožnice. Sodišče naj bi odločilo v direktnem nasprotju s kazensko sodbo, s katero so izkazane "sumljive okoliščine". Šlo naj bi za odstop od odločitve Vrhovnega sodišča v zadevi III Ips 22/2012, kjer naj bi bila ob primerljivih dejanskih okoliščinah ugotovljena zloraba postopka. Revidentka se sklicuje tudi na zadevo II Ips 151/2012, kjer naj bi bilo zavzeto stališče, da so nične pogodbe, ki kršijo določila Zakona o kmetijskih zemljiščih o predkupni pravici. Tudi v konkretnem primeru naj bi bila z očitnim kršenjem zakona tožničina predkupna pravica izigrana. Kupčeva (ne)dobrovernost naj bi pri sklenitvi pogodbe ne bila odločilna, ampak zadošča (v konkretnem primeru celo kaznivo) ravnanje prodajalca oziroma stečajnega upravitelja. Kupec naj bi imel na voljo restitucijske zahteve in ne bo oškodovan, saj naj bi kupnino plačal državi; slednja (oziroma upniki) pa tudi ne, saj bo kupnino znova dobila od tožnice, ki zahteva sklenitev prav take pogodbe. Revidentka še trdi, da gre pri zaobidu predkupne pravice za pogosto prakso stečajnih upraviteljev, predkupni upravičenci pa nimajo nobenega pravnega varstva, s čimer se kršijo tudi njihove ustavne pravice iz 22., 23., 25. in 33. in 67. člena Ustave RS.

Navedbe iz odgovora na revizijo

12. Drugi toženec v odgovoru na revizijo v bistvenem pritrjuje stališču sodišča druge stopnje, da kršitev določb ZFPPIPP s strani stečajnega upravitelja še ne pomeni zlorabe postopka in da bi za slednjo šlo le ob naklepem ravnanju obeh pogodbenih strank z namenom oškodovanja predkupne upravičenke. Namen zakonodajalca je bil v varstvu kupca, ki na originaren način pridobi lastninsko pravico, s tem pa se hkrati poveča interes za nakup in možnosti unovčitve premoženja stečajnega dolžnika. Dobroverni kupec zato mora uživati močnejše varstvo kot predkupni upravičenec, ki ima le obligacijsko pravico. Sklicuje se na zadevo Vrhovnega sodišča III Ips 43/2017, iz katere izhaja, da skrb za pravilnost in zakonitost postopka ne more biti na kupcu, zato ga ne morejo zadeti škodljive posledice. Saniranje napak stečajnega postopka ne more biti predmet pravde. Prav tako ni nobene vezanosti na kazensko sodbo, saj v kazenskem postopku, ki se je vodil zoper stečajnega upravitelja, nobeden od tožencev ni sodeloval. Drugi toženec meni, da je svoje pravice v stečajnem postopku dejansko zlorabljala tožnica.

Presoja utemeljenosti revizije

13. Revizija ni utemeljena.

Normativni okvir

14. Peti odstavek 342. člena ZFPPIPP določa, da udeleženec, ki ni uspel na javni dražbi ali v postopku javnega zbiranja ponudb, upnik, predkupni upravičenec ali tretja oseba ni upravičen niti v stečajnem niti v drugem postopku uveljavljati:

1. zahtevka za razveljavitev ali ugotovitev ničnosti prodajne pogodbe,
2. zahtevka za sklenitev prodajne pogodbe pod enakimi pogoji z njim,
3. zahtevka za razveljavitev ali ugotovitev ničnosti razpolagalnega pravnega posla, s katerim je bila prenesena lastninska ali druga premoženjska pravica na kupca ali
4. katerega koli drugega zahtevka, katerega uveljavitev posega v pravice, ki jih pridobi kupec s sklenitvijo ali izpolnitvijo prodajne pogodbe.

15. Jezikovno sporočilo zakonskega besedila je semantično jasno in nedvoumno ter zato pušča zelo ozko polje razlage. Bralcu pove, da tožnica kot predkupna upravičenka ni upravičena uveljavljati zahtevka za razveljavitev prodajne pogodbe, zahtevka za razveljavitev razpolagalnega posla, s katerim je bila prenesena (so)lastninska pravica in zahtevka za sklenitev prodajne pogodbe pod enakimi pogoji z njo. Tako njej kot predkupni upravičenki kot tudi drugim pravno zainteresiranim osebam (udeležencu, ki ni uspel na javni dražbi ali v postopku javnega zbiranja ponudb, upniku ali tretji osebi) odreka uveljavljanje katerega koli zahtevka, katerega uveljavitev posega v pravice, ki jih pridobi kupec s sklenitvijo ali izpolnitvijo prodajne pogodbe. Tej zakonski določbi na jezikovni ravni ni mogoče odreči uporabe, jo spregledati ter se mimo nje opreti na splošne določbe OZ o sankcijah za kršitev (zakonite) predkupne pravice (512. člen OZ). Jezikovna razlaga določbe petega odstavka 342. člena ZFPPIPP, ki pomeni legem specialis, zato sugerira zavrnitev tožničnih zahtevkov.

Namen (smisel) petega odstavka 342. člena ZFPPIPP

16. Besede dobijo pomen šele v svojem kontekstu. Kontekst vključuje namen in smisel besedila. Razlika med besedno in namensko razlago zato ni v tem, da besedna razlaga ne bi vključevala namena. Vselej ga. Predmet besedila je namreč kontekst, ki pomaga dati besedam pomen.¹ Besedilo petega odstavka 342. člena ZFPPIPP, ki nosi naslov "varstvo kupca", je treba zato vključiti v kontekst stečajnega postopka in v tej luči razumeti smisel trdote, ki jo za tožnico pomeni izključitev varstva njene predkupne pravice po tem, ko je enkrat sklenjena prodajna pogodba – bodisi na podlagi javne dražbe ali na podlagi javnega zbiranja ponudb.

17. Izključitev zahtevkov za razveljavitev prodajne pogodbe, razpolagalnega posla in zahtevka sklenitev prodajne pogodbe s predkupnim upravičencem je posledica spoznanja, da bi taki zahtevki lahko po eni strani ovirali učinkovitost stečajnega postopka in poplačila upnikov, po drugi strani pa bi njihova potencialna možnost slabo vplivala na pravni položaj kupca, saj bi pomenila določeno negotovost in nestabilnost pridobljene lastnine,² to pa povratno na manj učinkovito unovčevanje premoženja stečajnega dolžnika in poplačilo upnikov. Prav zato je v sodni praksi in teoriji ustaljeno stališče, da kupec v stečajnem postopku na

dražbi ali na podlagi postopka javnega zbiranja ponudb prodane nepremičnine ni postal njen lastnik derivativno, temveč originarno.³ V konfliktu med pravicami kupcev ter pravicami tretjih, med njimi lastnikov ali predkupnih upravičencev, so "[z]aradi posebne ureditve prodaje nepremičnine v stečajnem postopku in posebnega varstva originarnih pridobiteljev lastninske pravice na nepremičninah, na katerih je vknjižen insolventni dolžnik, [...] izključeni ugovori, da kupec ob nakupu ni bil dobroveren".⁴

18. Drugemu tožencu tako ni mogoče očitati, da bi moral posebej preverjati, ali je stečajni upravitelj tožnico obvestil o prodaji in ji dal možnost odkupa solastniškega deleža v skladu s 1. točko ter prvo, drugo in tretjo alinejo 2. točke ter 3. točke tretjega odstavka 347. člena ZFPPIPP. To še posebej ne ob dejstvu, da je k prodajni pogodbi dalo soglasje tudi stečajno sodišče. Vrhovno sodišče ne vidi razlogov za odstop od dosedanjega stališča, po katerem kupec pri sklepanju pogodbe na podlagi zbiranja ponudb ali neposrednih pogajanj v razmerju do predkupnega upravičenca nima nobenih dolžnosti ter da dolžnost obveščanja in posredovanja ponudbe za sklenitev prodajne pogodbe s predkupnim upravičencem zavezuje le prodajalca.⁵ To pomeni, da tudi v primeru, da bi bila predkupna pravica kršena, sklenitev sporne pogodbe kupcu ni prepovedana. V takem primeru pride zato v poštev drugi odstavek 86. člena OZ, na podlagi katerega pogodba ostane v veljavi, stranko, ki je prekršila zakonsko prepoved, pa lahko zadenejo ustrezne posledice.⁶

19. Določbo petega odstavka 342. člena ZFPPIPP mora sodišče spregledati samo v izjemnih primerih. To so primeri, ko bi njena uporaba pomenila varstvo zlorabe postopka.⁷ Vendar je nedobrovernost sama po sebi za to še premalo. Podana mora biti kvalificirana nedobrovernost, tj. zlonamernost obeh – stečajnega upravitelja (kot zastopnika stečajnega dolžnika) in kupca; podan mora biti dejanski stan namernega izigravanja predkupnega upravičenca.⁸

Presoja konkretnega primera

20. Za dejanski stan zlorabe v obravnavanem primeru ne gre. Čeprav je bil stečajni upravitelj pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje nevestnega dela v službi po 258. členu KZ-1, elementi tega kaznivega dejanja, na katera je pravdo sodišče vezano (14. člen ZPP), ne zahtevajo zlorabe ali namernega povzročanja škode. Zloraba ali namerno povzročanje škode ni kvalifikator element kaznivega dejanja iz 258. člena KZ-1.⁹ Zavestna kršitev dolžnosti, ki jih stečajnemu upravitelju nalaga ZFPPIPP, pa ne glede na to, da »res nastane kršitev oziroma večja škoda«, še ne pomeni zlorabe in namernega povzročanja škode. Razen tega se stečajni upravitelj in kupec pred prodajo nepremičnin sploh nista poznala, temveč sta bila v stiku šele kasneje, po vpisu v zemljiško knjigo. K sporni pogodbi, čeprav v njej ni bilo klavzule iz 1. točke tretjega odstavka 347. člena ZFPPIPP, je dalo soglasje tudi stečajno sodišče. Zato v tem primeru ne gre za izjemen primer, ki bi zaradi kvalificirane nedobrovernosti strank prodajne pogodbe zahteval odstop od pravila iz petega odstavka 342. člena ZFPPIPP.

21. Odgovor na revizijsko vprašanje je tako pozitiven: sodišče druge stopnje je v okoliščinah konkretnega primera pravilno uporabilo omenjeno določbo 342. člena ZFPPIPP.

Odločitev o reviziji

22. Ker razlogi, zaradi katerih je bila revizija vložena, niso podani, jo je Vrhovno sodišče na podlagi 378. člena ZPP kot neutemeljeno zavrnilo (I. točka izreka).

Odločitev o revizijskih stroških

23. V skladu s prvim odstavkom 165. člena ZPP je revizijsko sodišče odločilo tudi o stroških, ki so nastali v revizijskem postopku. Ker tožnica z revizijo ni uspela, v skladu s prvim odstavkom 154. člena ZPP sama krije svoje revizijske stroške (II. točka izreka), medtem ko je drugemu tožencu dolžna povrniti njegove stroške revizijskega postopka (III. točka izreka).

24. Drugi toženec je stroške priglasil na podlagi Odvetniške tarife¹⁰ (v nadaljevanju OT), in sicer za odgovor na revizijo v višini 1.000 točk, kar upošteva vrednost točke 0,60 EUR znaša 600 EUR. Vendar je v konkretnem primeru na podlagi prehodne določbe 20. člena OT treba pri odmeri stroškov uporabiti Zakon o odvetniški tarifi¹¹ (v nadaljevanju ZOdvT).¹² Glede na vrednost spornega predmeta bi tožencu za nagrado za postopek z revizijo po tem zakonu po tar. št. 3300 pripadalo 786 EUR. Ker je (po lastni zmoti) priglasil nižji znesek, mu je revizijsko sodišče priznalo le ta nižji znesek, to je 600 EUR, ter strošek 22 % DDV, skupaj 732 EUR. Postavke materialnih stroškov, izraženih v odstotkih, kot jih je priglasil toženec ("materialni stroški 2 %") ZOdvT ne pozna. Ta strošek zato ni dovolj specificiran, da bi ga sodišče lahko priznalo.

Sestava senata in glasovanje

25. Vrhovno sodišče je odločalo v senatu vrhovnih sodnic in sodnikov, ki so navedeni v uvodu te sodbe. Odločbo je sprejelo soglasno (sedmi odstavek 324. člena ZPP).

¹ A. Scalia, B. A. Garner, Reading Law: The Interpretation of Legal Texts, Thomson/West, St. Paul 2012, str. 56.

² V teoriji poudarjajo, da je namen petega odstavka 342. člena ZFPPIPP varstvo kupcev pred »izsiljevalskimi« tožbami in naknadnimi postopki. Glej M. Tratnik, Pridobitev lastninske pravice pri prisilni prodaji v izvršbi in stečaju, Pravna praksa št. 21-22/2020, str. 9, kjer se avtor sklicuje na I. Ščernjaviča (I. Ščernjavič, O nekaterih dilemah načela zaupanja v zemljiško knjigo in o učinkih overjenega zemljiškoknjižnega dovolila, Odvetnik št. 80/2017, str. 21).

³ Glej sodbo Vrhovnega sodišča RS št. III Ips 157/98 z dne 25. 8. 1999; enako sodbe št. III Ips 87/2000 z dne 14. 9. 2000, št. II Ips 348/2006 z dne 31. 8. 2006, št. II Ips 65/2017 z dne 13. 9. 2018; Glej M. Tratnik, prav tam, str. 6-9.

⁴ Glej sodbo VS RS št. II Ips 279/2014 z dne 14. 7. 2016, jedro in t. 8; M. Tratnik, prav tam, str. 7.

⁵ Glej sodbo in sklep VS RS št. III Ips 43/2017 z dne 9. 3. 2017, jedro.

⁶ Prav tam. Sodba št. II Ips 151/2012 z dne 6. 12. 2012 in sklep št. II Ips 246/2014 z dne 22. 1. 2015, na katera se sklicuje revidentka, nista primerljiva z obravnavano zadevo. Ne nanašata se namreč na prodajo v stečajnem postopku, torej na položaj iz petega odstavka 342. člena ZFPPIPP.

⁷ Glej sklep VS RS št. III Ips 22/2012, jedro in t. 20-22; enako sodba in sklep št. III Ips 43/2017, t. 16; glej tudi M. Tratnik, nav. delo, str. 8,9.

⁸ Prim. sklep VS RS št. II Ips 286/2012 z dne 28. 5. 2015, kjer je Vrhovno sodišče za povsem primerljiv položaj v izvršilnem postopku, kjer je šlo za zlorabo postopka s ciljem izničiti tožnikovo lastninsko pravico, v t. 27 med drugim navedlo: »Če je bil izvršilni postopek res voden iz razloga, ki ga zatrjuje tožeča stranka, potem sta ga upnik in zemljiškoknjižni lastnik nepremičnine nedvomno zlorabila. Šlo bi za položaj, ko toženi stranki kot upniku in kot kupcu ne bi bilo mogoče očitati zgolj nedobrovernosti kot - po definiciji - premajhne skrbnosti glede zavedanja o pravem lastninskem stanju sporne nepremičnine ali celo vednosti o lastninski pravici tožeče stranke, zato načelno vprašanje relevantnosti dobrovernosti kupca nepremičnine v izvršbi v prej navedenem pomenu v konkretnem primeru ni odločilno; pod predpostavko resničnosti trditev

tožeče stranke bi šlo namreč v konkretnem primeru za kvalificirano obliko nedobrovernosti - za naklepno ravnanje z nedovoljenim namenom pridobitve upnikove (kupčeve) lastninske pravice na sporni nepremičnini na škodo tožnikove zatrjevane zunajknjižne pravice. Pravic, pridobljenih z zlorabo, ni mogoče pravno varovati.«

⁹ Člen 258 KZ-1 ("Nevestno delo v službi") se glasi: »Uradna oseba ali javni uslužbenec, ki zavestno krši zakone ali druge predpise, opušča svoje nadzorstvo ali kako drugače očitno nevestno ravna v službi, čeprav predvideva ali bi morala in mogla predvidevati, da lahko nastane zaradi tega hujša kršitev pravic drugega ali škoda na javni dobrini ali premoženjska škoda, in res nastane kršitev oziroma večja škoda, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do treh let.«

¹⁰ Ur. l. RS št. 2/2015.

¹¹ Ur. l. RS, št. 67/2008.

¹² 20. člen OT določa, da se v primeru, če se je sodni postopek na prvi stopnji začel pred uveljavitvijo tarife in po uveljavitvi Zakona o odvetniški tarifi, odvetniški stroški v tem postopku in v vseh nadaljnjih postopkih s pravnimi sredstvi določajo po Zakonu o odvetniški tarifi. Tarifa se uporablja od 10. 1. 2015, tožba pa je bila vložena 12. 9. 2014.

Datum zadnje spremembe: 05.10.2020